

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Rigsadvokaten anfører i sin udtalelse, at Østre Landsrets dom i Proms-sagen viser, at der er behov for en ændring af *straffelovens § 163*, således at bestemmelsen tillige omfatter urigtige erklæringer og en skriftlig bevidnelse afgivet elektronisk eller på diskette. Rigsadvokaten foreslår derfor, at bestemmelsen ændres i denne retning.

Denne indstilling er i overensstemmelse med et forslag i rapporten fra Dybkjær-udvalgets rapport »Info-samfundet år 2000« fra 1994, hvor det bl.a. foreslås, at ministerierne vurderer eventuelle krav i lovgivningen om skriftlighed med henblik på at fjerne hindringer for papirløs kommunikation (rapportens s. 35, pkt. 3.2.). Forslaget er medtaget i Forskningsministeriets opfølgning på rapporten, »Fra vision til handling«, s. 22, pkt. 3.2., som et element i regeringens IT-politiske handlingsplan for 1995.

For så vidt angår udformningen af et ændringsforslag til § 163 bemærkes indledningsvis, at en fuldstændig afskaffelse af skriftlighedskravet, således at også mundtlige erklæringer omfattes, efter Justitsministeriets opfattelse hverken er ønskelig eller hensigtsmæssig. En sådan vidtrækkende sandhedspligt i forhold til offentlige myndigheder ville bl.a. indebære strafansvar for urigtige (mundtlige) forklaringer til politiet, medmindre der udtrykkeligt gøres undtagelse for disse tilfælde.

Forarbejderne til straffelovens § 163 – og til den tidligere bestemmelse i 1866-straffelovens § 155 – indeholder ikke nogen udtrykkelig begrundelse for kravet om skriftlighed. Det er dog nærliggende at antage, at man – uden for de tilfælde, hvor erklæringen er pligtmæssig, jf. § 162 – har villet begrænse strafansvaret til tilfælde, hvor man gennem erklæringens form sikrer sig, at borgeren er klar over, at erklæringen tillægges vægt i myndighedens arbejde og eventuelt kan indgå i grundlaget for myndighedens afgørelse i en konkret sag.

På denne baggrund bør § 163 efter Justitsministeriets opfattelse kun udvides til at omfatte sådanne data-erklæringer, der i sin form kan sidestilles med en traditionel skriftlig erklæring. Det foreslås derfor, at straffeloven § 163 ændres således, at den – ud over skriftlige erklæringer – også omfatter erklæringer afgivet ved »andet læsbart medie«, jf. nærmere de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1.

Som anført ovenfor i pkt. 2.2. er det tanken i tilknytning til vedtagelsen af lovforslaget at iværksætte et udvalgsarbejde bl.a. om behovet for ændringer af straffelovens kapitel 19 om dokumentforbrydelser. Der vil som led i udvalgsarbejdet kunne være anledning til mere principielle overvejelser vedrørende begreberne dokument- og erklæringsfalsk, herunder

i relation til edb-medier. Udvalget vil i den forbindelse kunne overveje den nærmere afgrænsning af det strafbare område i straffelovens § 163, også i lyset af eventuelle bevismæssige problemer, der måtte være knyttet til muligheden for at ændre i data på edb-medier.

4. Fredskrænkelser i dataforhold

4.1. Rigsadvokatens udtalelse

Ifølge Rigsadvokatens udtalelse viser de fra statsadvokaterne indhentede høringssvar, at der er et udtalt behov for, at der kan foretages indgreb i meddelelseshemmeligheden i sager vedrørende *straffelovens § 263, stk. 2 og 3*, om fredskrænkelser i dataforhold (såkaldt »hacker-kriminalitet«).

Rigsadvokaten anfører i den forbindelse, at adgang til indgreb i meddelelseshemmeligheden kan etableres ved at forhøje strafferammen for disse lovovertrædelser til 6 år. Rigsadvokaten oplyser imidlertid, at der ikke synes at have foreligget sager, der af andre grunde viser et behov for skærpelse af den nugældende strafferamme på 4 år. Det kunne derfor overvejes i stedet at indsætte § 263, stk. 2 og 3, i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, hvorefter der er adgang til indgreb i meddelelseshemmeligheden for visse nærmere angivne bestemmelser i straffeloven, der har en strafferamme på under 6 år.

I forbindelse hermed kunne det ifølge Rigsadvokaten overvejes, om de pågældende bestemmelser fortsat bør være undergivet betinget offentlig påtale. Det er således i en udtalelse fra en af statsadvokaterne anført, at specielt private erhvervsdrivende af hensyn til virksomhedens omdømme må påregnes at være yderst tilbageholdende med at anmelde konstaterede »hacker-angreb« til politiet eller fremsætte anmodning om offentlig påtale, hvis kriminaliteten mod virksomheden afsløres uden anmeldelse fra denne.

4.2. Gældende ret

4.2.1. *Straffelovens § 263*

Ifølge straffelovens § 263, stk. 2, straffes den, som uberettiget skaffer sig adgang til en andens oplysninger eller programmer, der er bestemt til at bruges i et anlæg til elektronisk databehandling, med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Begås lovovertrædelsen med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder eller under andre særligt skærpente omstændigheder, kan straffen dog i medfør af straffelovens § 263, stk. 3, stige til fængsel indtil 4 år.